

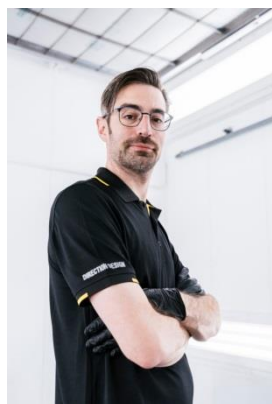
KOLORIST: POSEBEN POKLIC V EKUPI RENAULT DESIGN

ZGODBA

Oranžna Valencia, za predstavitev pete generacije Clia izbrana barva, je ob uvedbi leta 2019 naredila precejšen vtis, nedvomno zato, ker je pomenila prvo uporabo oranžno obarvanega laka v velikoserijski proizvodnji. To izvirno značilnost je razvil Raphaël, kolorist v ekipi Renault Design. Ta barvni tehnik s pomočjo pigmentov, biserovin in drugih aluminatov v svoji delavnici vsako leto ustvari od 15 do 20 barv. Vzemite čopiče. Pripravljeni? Slikajte!

Danes je za vsak avtomobil Renault v povprečju na voljo **sedem karoserijskih barv**. Vsak odtenek, kontrast, odsev, mat, satinirana ali kovinska barva, prav nič ni prepuščeno naključju. Vse to je skrbno preučeno in ob sodelovanju ustvarjalcev ter dobaviteljev odobreno v direkciji za oblikovanje, preden se nova barva pojavi v prodajnih salonih in nato na cestah.

»Naredim lahko vse, ustvarim karkoli. Z aluminati, biserovino in vsemi temeljnimi pigmenti, ki so potrebni za sestavo barve. Vseh barv mavrice.«

Raphaël, kolorist pri Renault Design

Mavrica navdihov

Raphaël dela v direkciji Renault Design **že 21 let**. Prvih deset let je delal kot **ličar**, nato pa postal **barvni tehnik**. Konkretno povedano izdeluje barve, v katere bodo odeti avtomobili, ki bodo prihajali iz tovarn. V Technocentru Renault, kjer je sedež direkcije Renault Design, ima Raphaël **laboratorij** za izbiranje in mešanje barv ter **tri lakirne kabine** za nanašanje in preskušanje svojih mešanic. Delo kolorista je v resnici delo **umetnika!**

Za začetek Raphaël od **oblikovalcev barv in materialov** dobi nabor podatkov, ki opredeljujejo glavne značilnosti barve, ki jo je treba izdelati. Oblikovalci tako dajo **prvo pobudo**. »Povedo mi, ali želijo bolj ali manj svetlo ali temno modro barvo, glede na avtomobil, potem pa zadevo vzamem v svoje roke,« pove Raphaël.

V tej fazi priprave barve se postavlja mnogo vprašanj. Ali gre za posebno serijo nekega modela? Če je tako, potem je treba ustvariti izrazno barvo, ki bo v uporabi bolj kratek čas. Ali bo barva bolj strateška, trajna? Kakšni vrsti karoserije je namenjena? Raphaël svoje raziskave začne na podlagi natančnih napotkov in s pomočjo **table navdiha** (*mood board*).

Prednostna naloga kolorista je, da se izkaže z **novimi zamislimi** še preden izdela **prvi predlog, ki ga bo dal v odobritev oblikovalcu**. Za to uporablja sredstva za zelo natančno odmerjanje sestavin svojih mešanic. »*Včasih mi uspe že prvič popolnoma zadeti pravo zmes,*« pravi Raphaël. V takih primerih je en delovni dan dovolj za odobritev nove barve. »*Toda v večini primerov je potrebnih več poskusov in posvetovanj z oblikovalcem, da dobim želeno barvo.*«

Ščepec rdečega pigmenta

Kaj se najde v predalih in na policah tega čarovnika z barvami? Nobenih čarobnih napitkov niti starodavnih knjig z uroki, ampak **pigmenti**. Veliko pigmentov! »*Imam surove pigmente, ki se jih najde le v kemični industriji. Pa druge, ki jih imajo v vseh ličarskih delavnicah. Mešam jih med seboj, da dobim prave barve.*« Pigmenti so bili do pred nekaj leti organskega izvora, zdaj pa so sintetični in na voljo jih je nešteto, ki prihajajo **iz Združenih držav, Japonske in tudi Nemčije**. Pigmenti so skupaj z **aluminati** in **biserovinami** nepogrešljive sestavine za pripravo nove barve.

Barve pripadajo več velikim družinam: **neprosojne, kovinske, biserne, troslojne** (sestavljene iz neprosojnega sloja, biserovinastega sloja in sloja laka) ter **obarvani laki**.

»*Malo je podobno kuharskemu receptu ... le da na koncu ne obliznete žlice! Kaj če dodam veliko mero? Majhno merico? Katero barvo lahko dodam kateri drugi? Naj uporabim obarvan aluminat ali lak? Vedno pa je cilj ustvariti nekaj novega in skladnega.*«

Ob tem, da se **za izdelavo barve potrebuje od tri do osem sestavin**, je doseganje želenega rezultata predvsem odvisno od odmerjanja teh sestavin. To lahko pomeni potrebo po pripravi **ducata različnih mešanic**, da se dobi ravno pravo. Treba je povedati, da je možnih kombinacij skoraj nešteto. »*Ne morem si dovoliti, da bi krenil v vse smeri,*« opozori Raphaël. »*Izdelati moraš nekaj lepega, a tudi cenovno dosegljivega. Nekaj dovršenega, a enostavno ponovljivega. Seveda je cilj, da ugaja čim več ljudem, vendar so stroški pogosto tudi del enačbe.*«

Končni izdelek je potem dosežen z dodanim slojem **laka**, ki je najpogosteje sijajen. Z dodajanjem **smole** v zmes lahko Raphaël barvo spreminja v razponu od mat do satinirane. Ena Raphaëlovih zadnjih iznajdb je sestavina **Glass Flakes**, čisto drobnih steklenih kroglic, ki, dodane osnovni barvni zmesi ali laku, izboljšajo odboje svetlobe na lakirani površini.

 <p>ORANGE VALENCIA Clio</p> <p>« Creating a colour with an orange-coloured varnish, it was a world first! The name was inspired by the designer who worked with me on the project. He was originally from Valencia, Spain. This colour really does make you feel the warmth of the Spanish sun. »</p>	 <p>HONEY YELLOW Scénic</p> <p>« Designed for the R-Espace concept car, before being used on the Scénic, Honey Yellow was inspired by the magical hue of Sunday tomato-foam with the family. It features warm, sweet hue, milky white inside the passenger compartment, and a honey-like yellow outside. »</p>	 <p>« PRESIDENTIAL » MIDNIGHT BLUE The All-new Mégane E-TECH Electric</p> <p>« This is one of Luca de Meo's favourite colours! Originally intended for the French President's Espace, it was meant to include three different colours of sparkles: blue, white, and red, as a nod to the colours of the French flag. We ultimately moved toward a deep, elegant blue that was more in line with the design of the All-new Mégane E-TECH Electric. »</p>	 <p>ZANZIBAR BLUE Arkana</p> <p>« Zanzibar Blue is a cocktail of the best features that pigments have to offer. And it works well! Combined blue alumina and a bold turquoise name. That is what makes this colour so rich. »</p>	 <p>METALLIC GREY TreZor</p> <p>« For the TreZor's Metallic Grey, we worked the paint in two ways to get a finish that was both glossy and matte. At the front, the grey is thin and liquid. A knowing nod to another concept car: DeZir. At the rear, it has more body to it and matches the sophisticated, technical lines with its shimmering overtones. »</p>	 <p>SHALE GREY The All-new Mégane E-TECH Electric</p> <p>« To make this shade of glossy grey, I included an original alumina that was 'alive'. That's what we say in the profession. When you blend it, it fizzes! A bit like fizzy sherbert that I used to eat when I was a kid, that sweet powder that fizzes on your tongue. »</p>	 <p>AMETHYST BLACK Espace</p> <p>« Amethyst Black is the colour I made the fastest! I made two mixtures with very few ingredients and... bullseye! It was a perfect hit right away! That nearly never happens in my profession. »</p>
--	--	---	---	--	---	---

Sedem čudes Raphaëlovega barvnega sveta

Oblika: poslanstvo zapeljevanja

Po tem, ko »zvari svoja barvila« in pridobi odobritev oblikovalca za barve in materiale, se Raphaël loti **bolj tehnične faze**. Gre za doseganje zveste reprodukcije ustvarjene barve ob »**tovarniški vgradnji**«. Raphaël se nato poveže z dobaviteljem, ki mora poskrbeti za pripravo **ustrezne barvo** po industrijskih postopkih. Ta faza traja približno osem tednov. Nato barvo nanese na **zaobljeno podlago**, to je precej velik kos pločevine, ki omogoča opazovanje pod različnimi koti in z različnimi viri osvetlitve. To daje kar dobro predstavo končnega izdelka. Zaradi večje gotovosti in pridobitve odobritev projektnih ekip lahko Raphaël to barvo nanese na model avtomobila v **merilu 1:1**. Nazadnje, **v tovarni, roboti reproducirajo** povsem enako barvo z zelo natančnimi škropilnimi in tlačnimi postopki.

»Po malem sem raziskoval vse, od bele do črne, od rdeče do zelene. V mojem poklicu je treba znati, kako se na novo iznajdeš. To je ključno. Treba je iskati nova barvila, Zadeve narediti drugače.«

Poldrugo leto lahko mine od dneva stvaritve nove barve do dne, ko je ta uporabljena v proizvodnji. Toda nekatere barve, kot je ognjeno oranžna znamke Alpine, so potrebovale petkrat toliko časa (osem let, če smo natančni), preden je ugledala luč sveta.

Raphaël, da bi **ovekovečil svojo stvaritev**, še zadnjikrat uporabi domišljijo, da novo ustvarjeno barvo še **poimenuje**. Na primer, navdih za ime »Zanzibar modra« za barvo, ki je bila prvokrat uporabljena na modelu Mégane Conquest (Arkana), je našel v spominih na počitnice: *»Spominja na barvo belega peska, vode in preteče temnega neba nad njima.«*

Od znanilca oranžne do predsedniško modre

Med vsemi barvami, ki jih je namešal Raphaël, so nekatere postale **ikonične**. Te barve so označile duhove in svoj čas s svojo drznostjo, inovativnostjo in preprosto s svojo lepoto.

»Kadar na ulici zagledam barvo, ki mi je všeč, se včasih vprašam, katere pigmente je tekmeč uporabil zanjo. Po drugi strani se dela vedno lotevam z novimi zamislimi in izvirnimi sestavinami, da bi ustvaril nekaj, česar drugje ne morete najti.«

Tako je bilo tudi z **Valencia oranžno** barvo, ki je bila uvedena s peto generacijo modela Clio. To je do danes **prvi in edini primer uporabe oranžno obarvanega laka v zgodovini za velikoserijski avtomobil**. Ta lak v kombinaciji s spodnjo plastjo drugačne barve daje karoserijski barvi bolj nasičen, živahen in globinski videz. *»Na področju obarvanih lakov smo že bili nekakšni znanilci z ognjeno rdečo barvo,«* se spominja Raphaël. *»Glavna zamisel je bila, da poskusimo narediti enako dobro, po možnosti celo boljše, na naslednjem modelu, za katerega smo iskali nekaj izvirnega.«*

Težava je, ker **se vse barve ne podajo vsem vrstam niti vsem velikostim karoserije**. Karoserija zaobljenih in darežljivih oblik, kakršno ima Clio, se sklada z **močno in nasičeno barvo**, kot je ognjeno rdeča. Po drugi strani se avtomobilu z bolj napetimi volumni, kakršen je Novi Mégane E-TECH Electric, bolj poda **kovinska barva** z odtenki sive, kot je skrilasto siva.

Za konec je bolj **prefinjene ali široko sprejemljive** barve lažje kombinirati z drugimi vrstami avtomobilov. Ena takih barv je nočno modra. Na voljo je za Novi Mégane E-TECH Electric, ZOE, a tudi za Espace francoskega predsednika. *Raphaël nanaša zadnji sloj barve na model avtomobila v merilu 1:1*

Barva kot ogrožena vrsta?

»Zadnjih deset let sem delal z zelo nasičenimi, zelo intenzivnimi barvami, izstopajočimi barvami,« pravi Raphaël. »Sem privrženec barv. Manj ko je bele, črne in sive, bolj se počutim! V resnici bi na ulicah prav rad videl več vseh ostalega dela barvnega spektra. Toda današnji svet se premika k uniformiranosti.«

Pred letom dni opravljena anketa za avtomobilske barve specializiranega podjetja Axalta je potrdila to barvno enoličnost. Po izsledkih te ankete je bilo **81 odstotkov avtomobilov**, prodanih na svetovnih trgih, **bele (38 %), črne (19 %) ali sive barve (15 %)**. To so barve, ki jih imajo mnogi proizvajalci radi zaradi manjših stroškov proizvodnje. *»Nekatere od teh barv so v rabi že dolga leta,« pravi Raphaël. »So neuničljive. Vzemite za primer Renaultovo belo: stara je več kot 30 let!«*

Čeprav je izbira barv v ponudbah proizvajalcev avtomobilov vedno bolj omejena, je na neizprosnih trgih še vedno odpor do »nevtalnih barv«. V nekaterih državah imajo kulturo, ki daje prednost barvam. Takšna je Indija, kjer imajo obilico začimb in tkanin toplih in živahnih barv. Renault je leta 2020 razkril [razstavni prototip Kiger, ki je napovedal nov model posebej za indijski trg](#). Posebej zanj je bila zasnovana barva polarnega sija »**Aurora Borealis**«, katere posebnost je, da videz spreminja glede na svetlobo in kot motrenja avtomobila. Združuje modro-vijolične odseve s fluorescentno zelenimi odtenci.

S stališča proizvajalca avtomobilov »ima **Renault opazno prednost**, saj je njegova ponudba bolj barvita od povprečja,« je Renaultov glavni oblikovalec za barve in materiale François Farion [povedal v prejšnji zgodbi](#). »Prodamo približno **za deset odstotkov več barvitih avtomobilov kot naši tekmeci**.«

Še pred nekaj leti so koloristi ustvarjali **univerzalne barve**. To so bile barve, ki jih je uporabljalo več znamk v okviru Skupine. Danes je vsaka barva **ekskluzivna za posamezno znamko**, ali celo za posamezen model. **Vsaka znamka ima svojo lastno istovetnost**, z edinstvenim vidnim izrazom. »[Dacia se razlikuje po odtenkih zelene](#), na primer, in uporablja barvno lestvico z navdihom iz narave,« pojasni Raphaël. »Po drugi strani se [Alpine suka okrog modre barve](#) v množici odtenkov, ki jih stalno dodajamo nove iznajdbe.«

Kar zadeva Renault, »se zdaj ukvarjamo z barvami, ki so zelo iskane in bolj subtilne,« pravi Raphaël. »Ohranjamo del barv z določeno stopnjo nasičenosti, a obenem iščemo tudi bolj dovršene odtenke, včasih tudi bolj »kovinske«. Usmerjamo se k malo bogatejšim barvam.«